

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— frt
Félévre 5.— „
Negyedévre 2.50 „
Egy hóra 1.— „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
tével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVUPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

Kiadóhivatal:

Fő piacz, a város-
házzal szemben.

Hirdetések

Egy írásos petít-
soronkint 5 kr-
jával számíttatnak.

A kik nem ünnepelnek.

Debreczen, április 10.

Mostanáig az ünneprontás járta, a szó botrányhajhászó értelmében. Megelégtették, beleuntak, kifogytak belőle? Dehogy! Csak egy kis taktikai fordulatról van szó. Következik a passzív ellenállás. Kezdődik egyszerűen a nemünneplés.

Eddigélé kirívó módon mutatták meg, hogy együtt tudnak örülni; most már egy szívvel lélekkel busulni is tudnak. Ez az igaz barátság. Azelőtt, midőn napnap után új botrány-anyagot kapartak ki, sirva vigadtak, mint magyarokhoz illik, azok, akik a magyar hazát vélik szolgálni azzal, hogy e magyar hazának az ezredéves ünnep küszöbén mentül rosszabb hírét költsek. Vigadtak minden újabb affairen, a mi a többséget „érte”; krokodiluskönnyeket sirtak hozzá a haza veszedelme fölött, — de kárörvendve vigadtak. Hisz jólelkű keresztény embernek nincs nagyobb vigalma, mint ha baj éri nem szeretett felebarátját. Most meg, amikor az egész nemzet szive mélyéből, amugy Isten igazában vigadni készül, vigadni a fölött, hogy a Gondviselés megérni engedte ezredéves fennállását, most, a mikor a nemzetnek azon hü fia is örülni vágnak, akiknek egyénileg talán bánkódásra volna okuk, — most ők azért sem örülnek. Jól van, tegyék

vagy ne tegyék, a mit a nemzet milliói tesznek. A szívnek, különösen ha abba belefészkelte magát a pártszenvedély, senki és semmi más nem parancsol. De ők „busulásnak” adják fejüket — aféle tüntető busulásnak, mely ellentétbe akar helyezkedni milliók közhangulatával. — Elbujnak, félreállnak, az ezredéves ünnepeken részt nem vesznek.

És kik teszik ezt? Nemde azt hinné a magyar ember, hogy csak e fajnak ádáz ellenségei képesek ilyesmire: dákórománok, ultra-szerbek, pánszlávok. Ezek részéről szinte természetes a tartózkodás. Nem várta tőlük senki, hogy velünk énekeljék a mil énniumi Tedeumot. De rajtuk kívül mások hasonlót cselekszenek. A nemzetiségekkel együtt a néppárt, társaival egyetemben, szintén antimillennáris álláspontra helyezkedik.

Néppárt és nemzetiségek! Tehát megint csak összekerültek. A néppártnak egy képviselője ül a magyar parlament alsó házában, egy organuma szolgálja ügyét a fővárosi sajtó terén. Legalább nyíltan csak egy-egy. De azért parlament és sajtó tudvalevőleg szaturálva van néppárti elemekkel. A többé-kevésbé titkos néppártiak egyik legexponáltabb embere husvéti vezércikkében egyenesen kiírta, hogy ő nem ünnepel. Kövessék példáját, akik ugyanarra az evangéliumra esküsznek. Álljanak össze a néppárthoz szitók mind és ne ünnepeljenek.

A nemzeti-párti néppártiak egyik főembere és újságírói vezéralakja tehát összefog oláhval, szerbvel, pánszlávval a millennium lenezésében is. Ne mondja, ne írja majd, hogy hiszen ez a husvéti cikk csupán az ő egyéni érzelmeit fejezi ki. Tudja ő nagyon jól, hogy kész követőkre talál azon elégedetlenek sorában, a kik minden bajuk okát a szabadlívü kormányban keresik és minden kormányfaló boszujokat az ezredéves hazaünnepén is hajlandók kitölteni, ha kell. A kezdet megvan. Nem ünnepelnek együtt a nemzettel. Busuljunk. Kellő pillanatban hogyan tör majd utat magának a mi sajtó bubánatunk, azt majd szintén megírják a nemzeti-párti néppárt lapjai.

Néppárt és nemzetiségek újból összejátszanak. Eddigélé amugy is könnyű harcra volt a magyarfalóknak. Elővették a magyar ellenzék reakziós újságcsikkeit, parlamenti beszédeit és azoknak minden gáncsát, fekete gyalázkodását egyszerűen ráolvasták a magyar nemzet fejére. Magyar szerzők műveiből fonták a magyar gyűlölet koszoruját. Most hadd üljék meg együttes bubánattal a millenniumot.

A kiknek még voltak kétségei az iránt, hogy mit tartson bizonyos magyar pártokról, ime tisztán láthatja. Jó ezt is tudni mihez tartás végett — a jövő képviselőválasztások idejére.

TÁRGYA.

Rosz huzás.

Künn, a messze pustuságon, a viharzó őszi szél szabad játékának átengedett tanyán, Tolchváry Gerő, amint maga nevezte, ostoba gondolatokkal tépelődött.

A kis tanyaház eresze alatt állott, rákönyökölve vadászpuskája csövére. A szél becsapta a szemecses esőt az eresz alá, a Tolchváry Gerő orezáira.

Ez a szemecses eső szinte párologott az arcán. Ugy érezte, mintha az enyészet szárnya csapta volt meg hideg suhintással; mintha átfujna testén, mint valami rozzant, megszakgatott rostán, az esővel dobálózó szél. Egy pillanatra nem érezett magában semmit, amit a sors már meg nem zilált volna.

Várta az est leszálltát, meg a vad huzást, de hiába.

Mai barangolása közben ugyan már leterített s fölaggatott a veranda czifrázataira néhány tapsi fülest; hanem ez az eredmény korántsem elégitette ki.

Két hét óta lesi, várja a vadludat. Künn lakik hideg őszen a tanyaházban — magánosan. Benn a városban mulatóság és munka vár reá; de csak itt van, várja a ludakat, a melyek az ő területén csak átköltözöben szoktak két-három napig megpihenni.

Már itt kell lennie. Nehány vezszező madár már át is húzott a feje fölött. Am egy sem került lövésre. Csupán a kiáltásuk hangzott le.

Az első libák két nap előtt jelentek. Kétségtelenül ma lesz a nagy huzás, a szárnyra, az utra kelés, ami oly alacsonyan történik, hogy a legjobb lövés esik rájuk.

Ezt a huzást vára Tolchváry két hét óta. Ma löni akar minden áron. Libatoll nélkül nem megy be a városba.

Blick, a leffencsfülű angol vizsla lecsücsült a lábai elé s onnan nézett rá parancsszóra váró, okos, sárgás szemével.

Tolchvári ránézett a hűséges állatra s ekkor azt gondolta, — itt jöttek az „ostoba” gondolatok, — hogy egész életét, a pelyhes állu ifju kortól, mostani, kopaszodó öreg legénységének koráig a kutyák dirigálták. A kutyák, a hűséges, pompásan dresszirozott ebek vezették lépteit mindenha.

A vadászat szenvedélye elkapta már a rózsás gyermekkorban.

Zsöngé pagonyok leveles bokrait bujta; sziklatetők meredélyeit kuszta, véresre karczott térdekkel; éjszakákat töltött a vadvizes, lápos ingoványokban: semlyék és zombék volt a fejtől való párnája nyirkos időben. Hány napot lopott el fűrasztó barangolásban a tarlott mezőkön, törődéssel, izgatottsággal, nyugalom nélkül.

Szóval: járt, kelt mindenkor és mindenhova, a merre szagláló ebei vezették.

Többet azontul nem cselekedett. — Erő és képesség mind kárba veszett.

Hányszor föltette magában, hogy a produktivitás terére lép. Vagyona és családai összekötetései, neve szinte kötelezték a köz-polgári munkára. De nem tudott ellent állani a csábnak soha. Szenvedélye vitte magával, a kutyája pedig vezette.

Kitekintett az eresz alól. Az esőszemecselés szünni kezdett. Leszállóban volt a ködös, őszi alkony, a mikor a föld párolog, a pára terjed, foszladozik, mint valami enyészet, szakadozott, kopott, gyászfátyol.

Ilyen időben, különösen, ha az ember nagy hiába várja a huzást hetek óta és szemrehányásokat kénytelen magának tenni, amiért az idén rosszul választotta meg a lest, — még „ostobább” gondolatokkal is elgyötörődik.

Ugy rémlett Tolchváry előtt, mintha férfiatlan, mintha lealázó volna ránézve, hogy élte összes erejét egyetlen szenvedély foglalta el.

Miesoda erő lakozott pedig benne. Jogász korában a czimborái valóságos lumenként emlegették. Nagy jövő állott előtte, fényes sors várt reá. Hanem azokat az idöket, amelyekben a fényes jövő esernökének ajtait megnyithatta volna maga előtt, mindig elszalasztotta, mert

— **Belföldi hírek.** (Az uralkodás a millenniumon.) Hírlik, hogy Ő Felsége a király kívánságára az egész uralkodóház részt vesz a millenniumi ünnepélyen. Eddig már huszonkét főherceg jelentkezett. — (Elégtétel Fejérváry miniszternek.) Hódmező-Vásárhely városa Kállay Albert főispán elnöklése alatt tartott közgyűlése, dr. Baksa Lajos polgármester indítványára ama meggyőződésének adott kifejezést, hogy Fejérváry Géza báró honvédelmi minisztert és Gromon Dezső államtitkárt az ellenük intézett kiméletlen és minősítetlen támadások nem érinthetik.

A mintagazdaságok és a piac!

Debreczen, április 10.

(D.) A földművelési miniszter poszjáról irt cikkünkben a szervezendő mintagazdaságokat s a miniszteriumban föllálandó tudakozódási és tanácsirodát is figyelmünkre méltattuk, s most bővebben akarunk e nagy horderejű megnyilatkozással foglalkozni.

Ime, *Darányi Ignác* az első földművelési miniszter, aki a kisebb gazdákra is ügyet vetett és segítségükre akar sietni.

Nem mondjuk ezzel, hogy a volt miniszterek kisebb gazdákkal nem törődtek s azokat istápolni ne igyekeztek volna, sőt Bethlen András gróf az ő exposéjával nagy reményekre jogosított, de egyszerre csak azt vettük észre, hogy az ígért, melyet a kisebb gazdák támogatására tett, papíron maradt, s ő is csak azon miniszterek nyomdokait követte, kik a nagyobb befolyásoknak adták meg magukat.

Ha végig tekintünk földművelési politikánkon, azt fogjuk regisztrálhatni, hogy minden eddigi intézkedés nagyobb befolyások pressziójára történt.

Itt vannak például a vizszabályozások. Ezek, a földművelési miniszterek programjainak mindig oly fő-fő ágát képezték, mintha az ország közgazdasá-

gát megmenteni lennének hivatva, s ezek mellett minden más tényező fontossága eltörpülne. Pedig dehogyan! Egy cseppet sem fontosabbak más egyéb fontos teendőkénél, sőt ki fogjuk mutatni, hogy a mintagazdaságok felállítása s a piac megteremtése fontosabb. De hát a vizszabályozásoknál mindig nagy érdekek folytak be. Nagy birtokok nagy területeinek megmentéséről volt szó. Nagy társulatok alakultak, nagy tőkék működtek közre, úgy, hogy ezek elől nem menekülhetett egy miniszter se.

Avagy ki merné állítani, hogy a vasutak nem szükségesek? De a kulturális haladásnál ezek sem szükségesebbek, sőt a kulturális haladásnak mindezekkel a nemzetgazdasági (de nem földművelési) fejlődésekkel lépést kellene tartania. Mert mikor arról van szó, hogy olyasmiket alkossunk, amik pénzbe kerülnek, arról is mindig kellene lenni: hogy miből fizessük? Vizszabályozás, vasut, igaz hogy kifizeti magát idővel. De ezek jövedelmezőségéhez kultura kell. Bővíteni a határt akkor, mikor azzal a földterülettel sem bírok, amely birtokomban van. Vagy a vasutak által akarni megtermékenyíteni a pusztaságokat? Avagy hogy a kultura teremtesse meg a vasutakat s a föld nagy haszna adja kezembe a vizszabályozási eszközöket?

Sokat lehetne erről írni, beszélni, pro és kontra, de hát nem ez a célunk. Célunk az, kifejtteni, hogy mindig az a haladás az egészséges, a mely egyöntetűleg történik s egyes érdekek éltérbe tolokodása által a többi érdek nem szorítottat háttérbe s a vasutak koncesszionáriusai nem terelik el a direkte speciális földműveléstől a figyelmet.

De memjünk tovább. Nézzük vajjon miféle oly intézkedés történt már direkte és speciáliter a földművelés és a kisebb

gazdák érdekében, a hol nem magasabb befolyások működtek közre? A méntelepknél például? Itt van a katonaságnak lovakkal való ellátási érdeke. Az állategészségügynél? Az a külföldi nyomás, hogy különben elzárják előlünk a határokat. A gazdasági tanintézeteknél? A gazdasági tanintézetek képzése, stb. Szóval nincs oly intézkedés, mely egyedül és speciáliter azért történt volna, hogy a szerényül meghuzódó, sem nem henczegző, sem nem fenyegető, hanem igen is, az ellensékek szavazó kisebb gazdák támogatásául szolgáljon s azok elégedettségére kevesebb okot szolgáltatasson.

Hiába beszélgettünk a pénzbe kerülő vizszabályozásokról, vasutakról, méntelepkről, állategészségügyi intézkedésekről, gazdasági iskolákról, stb. Ezen intézkedések közvetett hasznát csak azok bírják felfogni, akik már magasabb kvalifikációval bírnak, sőt az ellenzék még az ilyenekkel is elhitei, hogy többbe kerülnek, mint amennyit érnek: de állitassanak föl csak azok a mintagazdaságok! Mondhasam csak Péternek, Pálnak, hogy nincs többé tudatlanság! Hogy amit a gazda ember tudni akar, azt megtudja, amit látni akar, azt meglátja! Aki megakarja tudni, hogy lehet nagyobb jövedelme; a ki megakarja látni, hogy önti a föld a termést; miféle vetőmagvak azok, melyek legjobban fizetnek; hogy kell művelni a földet, hogy három annyi termést adjon, mint adott eddig; hogy kell nevelni, táplálni, hizlalni az állatokat és miféle állatokat; hogy kell a gyümölcsfát, szőlőt kezelni, a bort erjeszteni, pincézni stb. és mindezeket hogy, hol, és kinek lehet eladni? — Ezeket aztán meg fogja érteni a legegyszerűbb ember is. Meg is érti, fel is fogja, aminek hasznát látja, utánozza és néhány év alatt oly kulturát teremt földművelésünk terén, amilyet vissza-

esalta, vonzotta, ragadta magához az erdő, a dülökön elterülő tengeri föld, az ingoványos rétet meg a sáros tó.

Kilépett az eresz alól.

A pára megoszlott, tisztult. Ez a sárgásba hajló, szürkés, estvélies világosság a legkedvezőbb lesz a huzásra. És mégis semmi, sehol egy hang, egyetlen vezszező szó; egyetlen szárnyuhanás.

Az „ostoba” gondolatok pedig csak élesedtek ki agyában egyre-másra.

Egyszer csak annak a sejtelmé szálotta meg, hogy egy teljesen elhibázott életnek végső útján áll. A fényes név, a melyet születése juttatott neki s a fényes tehetség erői, — mihez sem juttatták. Összes dicsősége mindössze annyiból áll, hogy messze a megye határán túl is ki-tűnő puskás hire van, összes boldogsága pedig napról-napra a reményhez tapad: hátha lő valamit?

Amde micsoda gyönyörűség is voltaképp az ártatlan vadakat megfosztani életüktől. Kipusztítani az erdőkből a madárhangot, megölni a berkek költészetét: közibe állani az állatok életküzdelmének, — mi ez? Hősiség ez? Nem. Valami magasabb cél szentsége igazolja? Nem. Erdemes egy egész életet fölládozni érte? Nem. Miként jellemezze hát?

Nem merte magával szemben kimondani, amit gondolt.

Annyi hosszú esztendőn át folytatott életműködését röstelte azzal az igaz szó-

val jellemezni, elítélni, amely ajkaira tolt.

De végre mégis kimondta. Előbb hal-kan suttogva, aztán erősebben s végre belekiáltotta a leszálló estbe:

— Vad kedvtelés!

Blick odadörzsölte fejét a eszímájához.

Tolchváry megreszketett és dühvel tekintett le a kutyára, amely hizelegve dörzsölődött hozzá, mintha csalni akarta volna a tőszélre s mormogott is hozzá, mintha mondotta volna: jöjj hát utánam, keressük, már készülődik a liba; hallod a hangját? jó lesz megbuvni, majd vezetlek.

Blick, az okos, a szeretett Blick, türelmetlenül fölkapaszkodott két első lábával Tolchváryra.

— Eh! czudar! — kiáltotta és elrugta maga mellől az ebet.

Azután tovább gondolkozott.

Még zsöngé ifjúságából szökött eléje egy bájos emlék.

A Nellike aranyos, szőke fejcskáját vélte maga előtt látni. A kedves kerék arczoska, üde, illatos rózsákkal, szaladozó, el-eltűnő gödröcskével, fakadó piros ajkakkal mosolygott reá édesen, bizalommal. Szerelem, a mindenható, lelket átjáró szerelem sugárzott feléje a kék szemekből.

Szerette ő is azt a lányt. Örök hűséget esküdt; de az eljegyzés napjára

meghívást kapott az erdélyi havasok közé medve-vadászatra s a medvéért ott hagyta a bájos gyermeket.

Gondolt is arra, hogy egy szívet törketté. Dehogyan gondolt. Csak az isteni izgalomra gondolt. (Egy medve végig huzott karmaival a bal vállán; azóta csuzos a karja.) A kis Nelliből nem lett azért vén leány, hanem rozsz asszony.

Az előbb hozta róla a hirt egy erre kocsizott barát, hogy a férj eltaszította magától.

— Nem akarok vele törődni, — suttogta beharapott ajakkal Tolchváry. Hanem azért tüzes, égető vádként vágott lelkébe az a szörnyű tudat, hogy e szerencsétlen asszony szomorú sorsának senki más az oka, mint éppen ő, Tolchváry Gerő.

Blick újból hozzája dörzsölődött, most már némi szorongással. Tolchváry a pusztaságával felett a hízeltésre.

Fölsohajtott. Azután lassan megindult a tőszélre, lehorgasztott, mellre esuklott fővel, bandukolva.

Gyötrő gondolatai nem hagyták el. Maga előtt látta a hajdani mosolygó leányt, a mint szégyentől elborult kétségektől eltorzult arczczal, reszketve szakadozott ruhában fut végig uttalan-utakon a gyalázatba, a szenvedésbe, az örületbe.

Tolchváry megrázkódott. Sőt összerázta magát gyilkos erővel. Mintha az egész bensője vérzett volna a gyötrő képtől, a fájdalmas hatástól.

bályozás, vasut, méntelep stb. ötven év alatt sem lenne képes teremteni.

De mindezekkel nem azt akarjuk mondani, hogy vízszabályozás, vasutépítés, stb. nem szükséges, nem czélszerű intézkedés, hanem igen is azt: hogy egyik mellett nem szabad elhanyagolni a másikat, a lábak és karok fejlesztése mellett a gyomor táplálását.

A legsajátosabb pedig mindezekben az: hogy ime a legelső nem mágnás miniszter már észreveszi a kisebb gazdát. Erről irtunk mi annyit és olyan gyakran, hogy miért épen a földmívelési tárca az, melynek élére okvetlenül gróft vagy bárót állítanak? Mivel hogy ez földbirtokos? Mintha nem lehetne valaki földbirtokos, pláne nagybirtokos a nélkül, hogy a földműveléshez értsen, kisebb gazdák bajáról, földművelési mizériákról csak fogalma is lenne. Ha meg pláne mágnás? Semmi se bizonyosabb, minthogy a mágnások fogják körül venni.

A nagybirtokost nem kell féltetni. Az mindig talál okot, módot és alkalmat arra, hogy a miniszterhez hozzá férjen és figyelmét a kisebb birtokosokról elvonja: hanem akit féltetni kell? Az a kisebb gazda. Ennek nem akad szószólója, ennek nem akad védelmezője, s ha magában a miniszterben nincs meg a jóakarát pláne rokonszenv a kisebb gazdák és azok sorsa iránt? Még pedig erős akarat! — hát azt szépen karonfogják és más düllőbe, más kerékvágásba vezetik.

Valóságos isteni áldás lenne egy olyan miniszter, amilyenek Darányi az ő programbeszédében mutatta magát. És ha tervétől el nem tér, ha azokat a mintagazdaságokat, ha azt, a gazdaközönségnek segélyére jövő, a piac megteremtésével fáradozó és foglalkozó irodát fölállítja, a mi annyit tesz mint: a gazda jövedelmét megkészserezni! Akkor ő lesz egyik legnépszerűbb embere az országnak, kiért a gazdaközönség rajongani fog!

Mint egy villámfény lángja hasított át lelkén az elhibázott élet e pontján az elötörő gondolat, hogy a mit a Nellikén elkövetett, a förtelmes, ezidar büntény, a mely méltó büntetést, kemény megtorlást kíván.

Amint a tó szélére ért, lábai térden felül besüppedtek a csatakba. El is esett. Arezát véresre karmolta az éles levelű, fűrészkes sás. Szája mocskos lett a zamatos sártól.

— Még ez a tó, a melyet annyira szerettem, a melyet imádtam, még ez is megpiszkol!

A villámfény ismét végig hasított bensőjén.

— Eh! — kiáltott s hirtelen jött, kegyetlen elhatározással rátámaszkodott fegyverére és szíven lőtte magát.

*

A dörrenésre egészen közelből, — ott feleselő, ijedt gágogással egy csapat vadlud riadt föl.

A szíven lőtt, összerogyott ember üvegesedő szemei még egyszer megvillantak. Gyorsan, végső erőlködéssel fölkapta fegyverét s a megmaradt töltéssel közéjük lőtt a vadaknak.

Egy erős tollu, nagy gunár a feje mellé esett le és szárnyával betakarta a a haldokló vadász nyitott szemeit.

Kemechey Jenő.

Irodalom — művészet.

* **A magyar nemzet története.** Valahányszor kiadja, a Lampel R. féle (Wodianer F. és fiai) Budapesten küld be hozzánk ismertetés végett a Szalay-Baróti-féle nagyszabású mil-lenniami díszes emlékmunkának a „Magyar Nemzet Történetének“ egy folytatásos új füzetét: mindannyiszor csak lelkesedéssel fogadjuk azt. Tartalmát feszült érdeklődéssel lapozgatjuk át, képeiben gyönyörködünk s egészben véve mindannyiszor büszkélkedő megnyugvással nézünk az ezredéves ünnepélyek elébe, melyeknek emlékét fenn fogja tartani e monumentális nemzeti irodalmi alkotás még akkor is, ha a muló ünnepek zaja rég elmosódott. A most kijött 35. füzetben a mohácsi gyásznak megkapó leírását olvassuk. Nagyra köti le figyelmünket a 35. füzetben megkezdett Függelék e czímen: Köz- és műveltségi állapotok a vegyes házakból származott királyok korában, melyben Baróti tömör vonásokban eseteli a nemzeti korszak viszonyait.

* **Az 1848/49-iki magyar „Szabadságharc Története“** ez. nagy illusztrált munkából most jelent meg az 56-ik füzet, melyben Gracza György a szerző Bemnek Nagy-Szeben körüli harczeit írja le rendkívül élénken, számos eddig ismeretlen új adat fölhasználásával. A füzet képei ezek: Kossuth atyjának síremléke. Részlet a branyiszközi csatából. Az orsovai korona kápolna. Kossuth Lajos arcképei. Gál Dániel. Háromszék kormánybiztos. Budavár ostromának hadi térképe.

Színház.

(P.) Tegnap a „Dolovai nábob“ került színre igen szép számu közönség előtt.

Abray Aranka (Vilma) igen szépen játszotta meg szerepét s alakításával tetszést aratott. Bizonyos, hogy kevés idő múlva egyike lesz legjobb művésznőinknek. Sokat tapsolták és sokszor hívták lámpák elé; első kilépésekor pedig a zenekarból egy gyönyörű virágcsokrot nyújtottak fel neki.

Kápolnay (Szentirmayné) pompás kis nyelvcsenyecske volt, ki ugy játékaival, valamint szavalásával kellemesen lepte meg a közönséget. Különösen sikerült a 3-ik felvonásbeli nagy jelenete Tarjánnal, melyben elődjét is felülmulata s melyért óriási tapsot kapott.

Könyves (Tarján) szép alakítást produkált s ha drámás kitérései nem is megrázóak, de mindenesetre rokonszenvesek. Az ő drámája szelidebb kiadásu, de azért nem kevésbé élvezetes. Hangja nem rázza meg az eget és földet, de szívünkig hat s színelomra indit. A közönség zajos tapsokkal és kihívásokkal adózott a nyújtott műelvezetért.

Makó Aida (özv. Domaháziné) szép özlöveg menyecske volt s cseppet sem esudálkozunk rajta, hogy a zsindeyes báró beleszeretett.

Rózsahegy (Biliczky herczeg) e szerepből valóságos kabinetalakítást csinált. Ezt a szeleburdi, de jószívű kadétot alig látszik, hogy a vidéken valaki jobban adná. A közönség alig győzött betelni játékaival s a tapsnak és kihívásnak nem akart vége szakadni, különösen a harmadik felvonás nagy jelenetében csinált frapans hatást.

Sándor Emil (Jób) Haday Sándor (Szentirmai) Sztamári (Loránt) Hevessy (Merlin) igen jók voltak s nagyban hozzájárultak az est sikeréhez.

A kisebb szereplők is megállották helyüket, csak Gombosnak (Miska) kívánunk annyit megjegyezni, hogy elődje (Vank) ebből a szerepből sokkal többet csinált s hogy a katoná, midőn „vigyázz“ állásból indul, mindég bal lábával lép ki először.

Az összelőadás jó volt, a rendezés is kifogástalan.

* **Náday vendégszereplése.** Náday Gyula, a nemzeti színház e kiváló művésze a jövő hét folyamán városunkba érkezik és színházunkban két estén fog vendégszerepelni. Az eddigi megállapodások szerint a nagynevű művész Dumas „Nők barátja“ban De Ryont játsza és valószínűleg még az „Agglegények“ben lép fel. A közönség nagy várakozással néz a kiváló érdekességű színházi esték elé.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órákor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig tartanak. Az igató, kiadó-hivatal s az irattára-feleknek felvilágosításokat át hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

A Gönczy-egyesület „Ótfhon“-a. Keresk. akadémia palotájában.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra közt, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órákor, ünnepnapokon d. e. 11 órákor.

A debreczeni kir. járáshírság szóbeli kéréseket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

Famunkatanítás. A kézügyesítő egyesület főreáliskolai műhelyében d. u. 2—4 óráig. Kedden előkészítő csoport. Szerdán és pénteken haladó csoport.

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél. Vasárnap d. e. 10—12-ig. Többi napokou d. e. 10—12-ig, d. u. 3—6-ig.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában. Nyitva minden szerdán és szombaton d. e. 11—12 óráig.

Május 16. Nyomdászok tavaszi mulatsága a Margit-fürdő összes helyiségeiben.

Kérelem.

Felkérjük azon tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése márczius hó végével lejárt, hogy a megfelelő összeget beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap rendes szétküldése megzavarassék, mert ezentul csak azoknak küldjük lapunkat, kik egy bizonyos tetszés szerinti időre előre fizettek.

Hátralékos előfizetőinket is kérjük, hogy eddigi hátralékaikat mielőbb rendezni sziveskedjenek, mert eltekintve attól, hogy a lap további küldését f. évi április hó elején beszüntetjük, a hátralékos összeg behajtására nézve fentartjuk magunknak a további eljárást.

Egy napilap előállítása és fentartása olyan óriási költséggel jár, hogy ezen költségek fedezése céljából csakis rendes előfizetőinkkel számolhatunk.

A kiadóhivatal.

— **Adófizető polgárok figyelme.** A jövő 1897-ik évben új országgyűlési képviselő választás lesz. Az 1892. február 18-ára összehívott országgyűlésre megválasztott képviselők megbízatása a jövő év elején lejár. Ez általános országgyűlési képviselő választásnál politikai jogaikat azok gyakorolhatják, akik a mult év végeig kirovott adótartozásaikat ez évi április 15-ig kifizették. Figyelmeztetjük tehát a szabadelvű párthoz tartozó polgártársainkat, hogy adóhátralékaikat e két hét alatt annyival inkább igyekezzenek befizetni, mert különben kiesnek a választók lajstromából.

— **Debreczeniek az egyetemes konventen.** A magyarországi evangélikus református egyházmelegyék f. hó 21-én kezdik meg Budapesten tavaszi egyetemes konventi üléseit, amelyen az egyház számos nagyobb fontosságú ügyét tárgyalják. A konventi ülésekre, amelyek valószínűleg több napot fognak igénybe venni, Debreczenből a tiszántuli evangélikus református egyház képviselőiben **Kiss Áron** püspök, gróf **Dégenfeld József** főispán és **Tóth Sámuel** egyházkerületi főjegyző rendes és **Kiss Albert** póttag mennek fel. A konventet megelőzőleg április hó 20-án egyetemes tanügyi bizottsági ülés lesz, a melyen az egyházkerületet **Tóth Sámuel**, **Kiss Albert** és **Joó István** képviselik.

— **A tankerületi h. főigazgató körútja.** Cserhalmy József kir. főigazgató-helyettes ma indult a debreczeni tankerületben levő középiskolák hivatalos látogatására. Mindegyiknél Nagy-Kállóba utazott, hol az állami reáliskolának gymnáziummá való átalakítása fogja őt elfoglalni és intézkedéseit igénybe venni. Innen Nagy-Károlyba megy az újonnan kiépített s illetőleg kiegészített főgymnázium meglátogatására. Távolléte alatt a főigazgatósági irodát Majoros Sándor kir. főigazgatósági tisztviselő vezeti.

— **Uj királyi ügyész.** Dr. **Simonffy Bélának** a debreczeni kir. ügyészséghez kir. ügyészségi kinevezését, amiről már tegnap hírt adtunk, a hivatalos lap tegnapi száma közli. E kinevezés városszerte méltán nagy örömet okozott, mert a királyi kegy egy alapos képzettségű, tehetséges fiatal jogászra esett.

— **A debreczeni zeneegylet.** A debreczeni zeneegylet, melynek létesítésén olyan buzgón fáradoztak, végre megalakult. Folyó hó 6-án tartotta alakuló közgyűlését a városháza kis tanácstermében. A folyó ügyek elintézése után megejtették a tisztikar megalakítását a következő eredményen: Elnök lett: Dr. **Kenézy Gyula**, alelnök **Than Gyula**, titkár **Csokonai Vitéz Mihály**, pénztárnok **Krisztián János**, ellenőr **Medgyaszay Sándor**, szertárnok **Törös Mihály**. A választmány tagjai lettek: **P. Nagy Árpád**, **Sz. Dávid István**, **Konsek Géza**, **Szabó József**, **Horváth József**, **Nemes Ferencz**, **Kis Bálint**, **Sturm János**. Póttagok **Király Mihály**, **Tóth Sámuel**. Igazgatót és karmestert csak később fognak választani.

— **A debreczeni torna-egylet tornacsarnokának** építése már rövid idő alatt teljesen befejezve lesz; valamint a torna-, vivó-, gyógytorna-termek belső berendezései is már annyira előrehaladtak, hogy azok a jövő hónap elején a tagok rendelkezésére lesznek bocsátva. Örömmel kell vennünk ezen hírt, mert a debreczeni torna-egylet önálló tornacsarnoka felépítése által már egy igen régen érzett szükséglet elégitett ki, megadván a lehetőséget a tornázás különböző nemeinek szakszerűbb és szélesebb terjedelemben tanítására és gyakorlására. Az elnökség a tagok gyűjtése végett az aláírási ivernek szétküldését már megkezdte; azt hisszük, hogy igen sokan lesznek azok, akik az egylet kebelébe belépnek s bizton reméljük, mikép a debreczeni tornaegylet nemes céljának megfelelőleg virágozni is fog.

— **Egy földink előléptetése.** Dr. **Pávai Vajna Gábort**, a pozsonyi országos kórház főorvosát, aki Debreczenben született s a debreczeni kollégiumnak volt jeles növendéke dr. **Ujfalussy József** orvossal együtt, a belügyminiszter a pozsonyi országos kórház igazgatásával bizta meg.

— **A nánási szalmakalap-ipar.** Mig a kormány és társadalom dícséretes buzgalommal törekszik a köznép megélhetését a helyi viszo-

nyoknak legjobban megfelelő házi iparágak meghonosítása által előmozdítani, azalatt a szalmakalap készítés, mint házi ipar, teljesen tönkrement H.-Nánáson, ahol pedig még ezelőtt 5-6 évvel még javában virágzott s csaknem valamennyi család üzte, mint jövedelmező foglalkozást. A hetvenes években néhai **Katona Endre** ev. ref. lelkész még 50-60 ezer frtra becsülte Nánás lakosságának a szalmakalap készítésből szedett bevételét. Ma már annyira hanyatlott ott a házi ipar ezen ága, hogy a debreczeni kereskedelmi és iparkamara fogalmazója **Grünvald József** tegnap alig volt képes pár olyan kalapot szerezni a millenniumi kiállításra, a melynek a szalmakalap készítését is már gyárilag üzik Nánáson, a technika vívmányai segítségével. — Igaz, hogy így szebb, finomabb, a kényes igényeket is inkább kielégítő kalapok kerülnek ki **Szohner István** nánási gyárából, de a lakosság nagy része elesett egy tisztességes jövedelmi forrástól. Mert a gyár csak 40-50 munkásnak ad állandó foglalkozást a fonatokat is nem nánási szalmából állítják elő, hanem Hollandiából, sőt **Khinából** hozatja **Szohner** olcsóbban, mintha itthon csinálnák. Az ő gyára csak feldolgozza ezeket a félig nyers termékeket. — A gyár kivitele kész férfi és női kalapokból, igen nagy piacra van Budapesten, Bécsben és az aldunai tartományokban. A debreczeniek is Budapest, még inkább pedig Bécs közvetítésével kapják a nánási szalmakalapot. — **Szohner** a nyáron az ezredéves kiállítás iparesarnokába költözik fel egész gyári berendezésével és összes munkásaival együtt. Ott gyártja majd szép szalmakalapjait a látogatók szemei előtt.

— **A szomszédos forgalom.** A debreczeni, miskolci, pécsi és marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamarák márcziusban felirtak a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy a vidéki városok javára olyan kedvezményeket adjon, amelyek ellensúlyozzák a szomszédos forgalom megrághulását. A miniszter a tapasztalatokhoz képest április elsejére ígerte a kész kedvezményeket, — de bizony azok elmaradtak. Erre nézve az említett kamarák kérdést intéztek a miniszterhez s ha kell, nagyobb mozgalmat indítanak a forgalmi gőczipontokat képező városok érdekében.

— **Elfogott gyilkosok.** Részletesen megemlékeztünk lapunk tegnapi számában arról a rémes, gaz gyilkosságról, a melynek **Hajdu Bálint** hadházi gazda áldozatul esett. A csendőrség erélyes nyomozása már tegnap meglepő eredményre vezetett, a mennyiben sikerült a tetteseket kézre keríteni s az igazságszolgáltatás kezébe adni. A gyilkosságra vonatkozólag a gyilkosok a következőleg vallottak: **Husvét** másodnapján mintegy heten hadházi legények bementek a **Jakab zsidó** koresmájába mulatni, azonban ekkor már kissé ittas állapotban voltak s **Hajdu** lerugta a „Csillag” koresma ajtaját, a miért a koresmáros rászólt s betuszkolta az ivóba. Itt **Kiss Bálint** és társai, a kik ellenséges viszonyban voltak **Hajduval**, rárontottak s az ott levő ágyba tuszkolva **késeikkel és botokkal addig szurkálták és ütötték**, amíg az eszméletét el nem vesztette, a mikor **Kiss késél markolatig beledöfte a véres áldozat hasába**. Jól végzett munkának tekintették a gyilkosok gaztettüket s nyugodtan haza mentek. A csendőrséget a kétségbeesett koresmáros azonnal értesítette a szerencsétlenségről s ezeknek sikerült is letartóztatni őket. **Hajdu Bálint**, a ki jómódu gazdaember volt és vőlegény,

a debreczeni közkórházban másfél napi óriási kínok után kiszenvedett, miután előbb a vizsgálóbírónak sikerült őt a gyilkosságra vonatkozólag kihallgatni.

— **A vármegye képviselői a millenniumon.** Lapunk tegnapi számában megírtuk, hogy **Dániel Ernő** kereskedelemügyi miniszter felhívást intézett Hajdúvármegyéhez, hogy az mint törvényhatóság képviseltesse magát a millenniumi kiállítás megnyitási ünnepélyén egy három tagú küldöttséggel. Mint a mai napon értesülünk, a képvisellettél **Weszprémy Zoltán** főjegyző, **Szóllóssy János** tiszti főügyész és **Kovács Gyula** szoboszlói polgármester biztattak meg.

— **Néppárti lapok rólunk.** Előbb az Alkotmány, utána a Tiszántul „Az önzetlen Debreczen” czim alatt megtámadják városunkat, amiért bizonyos föltételekhez köti a r. kath. főgymnázium segélyezését s ezt azzal a kommentárral kíséri: Lám, lám, mégis csak szép dolog a protestáns egyenlőség és igazságosság. Két millió forintot adnak minden befolyás nélküli protestáns intézetnek, de százezer frtot nem adnak „befolyás” nélkül a kath. iskolának. Az Alkotmány levelezője tudhatná, hogy az egyetemre teendő alapítvány ellenében is a tanárok választásánál megfelelő jogot akar kikötni magának a város. De hát mikor a „kálvinista Debreczen” ütök, katolikus lapoknak erről a föltételről hallgatni kell.

— **Az agarász-egylet közgyűlése.** A nemrégiben megalakult városunkban egy sport-egylet, amely az agarászatot van hivatva kultiválni. Az új egyesület f. hó 26-án délután 5 órakor a városháza nagy tanácstermében gróf **Dégenfeld Pál** elnökléte alatt közgyűlést tart, a melyen a tisztikart véglegesen megerősítik, beteszítik a jóváhagyott alapszabályokat és a tagsági felvételeket eszközlik.

— **A városháza építése.** A nagyváradi városháza pályatervei felett hozott jury-ítélet némely tanulságot nyújt nekünk debreczenieknek, akik szintén új városháza építéséhez készülünk; a pályázat eredménye pedig elégteltelt és megnyugvást szerezhet azoknak, akik a debreczeni régi városháza kibővítése mellett küzdöttek. — Jó lesz nekünk is megszívlelni azt, a mit a váradi tervek egyik országos nevű bírálója, **Steindl Imre** műegyetemi tanár, mondott a központi fűtésre nézve. **Steindl** nem ajánlja a központi fűtést, amilyen föltételeken nálunk is tervbe vétetett. Ő is mellőzte azt az új országháza építésénél és minden szobába kályhát állított be. Mert hosszú praxisa alatt számtalanszor volt alkalma meggyőződni arról, hogy a központi fűtés — dacára költséges voltának, mennyire nem czélszerű. — A váradi bíráló bizottság egyik pályázó tervnek hibájául róta fel azt, hogy a levéltár a II. emeletre helyezte, holott annak a földszinten teljesen tűzmentes szobában van a helye. Debreczenben mégis a II. emeleten jelölték ki a levéltár helyiségeit; — igaz, hogy tűzmentes menyezett szerkezetet alkalmaznak hozzá. — Azok a debreczeni bizottsági tagok, akik a városházának egészen újból való építése mellett azzal érveltek, hogy ime Nagyváradon is 350,000 forintért új városházát tudnak építeni. — Nos hát ez az argumentum most teljesen elesett. — A nagyváradi városháza terveire kilencz pályamű érkezett s az előírányzott 350 ezer frtnál valamennyi magasabbra számított az építési költségeket. Sőt mivel a tervezők kivétel nélkül alacsony egységárakat vettek fel, azokat a bíráló bizottság a nagyváradi viszonyoknak megfelelőleg átszámította, miáltal a végeredményben 386,000—480,000 frt között váltakozó építési költségek jöttek ki. Meg is mondta **Steindl Imre** a váradiaknak: Ne ámitsák magukat az urak. Olyan városházát, ame-

lyet
aligh
ság
tókna
jobba
E he
Szab
szerin
lyáza
500
lyam
stüls
Mert
s azo
dijak
menn
város
a ké
mind
váha
felsz
arra,
a hiv
torok
a köl

az biz
van a
jától
képen
Joach
ménye
felesl
enged
követt
hogy
adatot
kérésé

—
beli é
tegn
Tetétl
séges
saját
égő p
iszony
Tetétl
alakjá
eset t
eladó
gyerm
fiacsk
tűzét
hanem
gyerm
ség t
pedig
gokna
ben h
égő g
ben f
vetkez

—
az ors
napjain
tatni
24-én

—
Hajdu
után
hivata
mint
város
önálló
Csohá
leg az
van b
bíró v
telen
most
hogy
tést e
Nánás
könyv
megye
hétfőn
fontos
hogy
belügy

lyet terveznek, 450—500 ezer forint aligha építhetnek. A bíráló bizottság ezek miatt nem is találta kiadhatónak a pályadíjakat. — A három legjobbat azonban megvételre ajánlja. — E helyen igazoljuk helyre a nagyváradi Szabadság azon multkori hírét, mely szerint Debreczenben most hirdettek pályázatot a városháza terveire s hogy az 500 koronás díjra csak egyetlenegy pályamunka érkezett. Bárhonnán vette értesülését a Szabadság, alaposan felültették. Mert a pályázat még a mult évben lejárt s azon kilenczen vettek részt; a pályadíjak is jóval magasabbak voltak, mint a mennyit a Szabadság említ. A debreczeni városháza építésének ügye különben már a közeli napokban végleg eldőlt. Már mindennap várjuk a belügyminiszter jóváhagyó rendelkezését. A városi tanács ma felszólította az összes hivatal főnököket arra, hogy nyolcz nap alatt terjesszék be a hivatalos helyiségekben található butorok és felszerelések összeírását, a mely a költözködnél tájékoztatásul szükséges.

— **Ünnep után.** A hány ház, annyi szokás, az bizonyos. Minden cselédnek más fogalma van arról, hogy milyen módon kérjen gazdájától szabadságot a husvéti ünnepekre. Ilyen képen Szabó Erzsébetnek, a ki Silberstein Joachimnak érdekeit szolgálta, olyan véleménye volt a dolog felől, hogy egyáltalában felesleges a szabadságot kérni, haza lehet engedelem nélkül is menni. Gondolatát tett követte s husvétra hazaszökött, azonban most, hogy haza érkezett, a gazdája a rendőrségnél adatott magyarázatot neki a szabadságidő kérésének fogalmáról.

— **Halál a lángok között.** Több helybeli és fővárosi lapársunkkal egyetemben tegnapelőtt megirtuk, hogy a szomszédos Tetétlenen Barcsa Juliánna 17 éves szépséges szép leány, husvét másodnapján saját vigyázatlansága miatt egy feldőlő petróleum lámpától meggyuladt és iszonyu kínok között meghalt. — Mint Tetétlenről írják nekünk, — a hir ezen alakjában valótlan. — Csak ehhez hasonló eset történt meg márczius 18-án. Nem eladó leány, hanem egy harmadfél éves gyermek, Barcsa Károly és Erdős Zsuzsánna fiacskája halt meg, nem petróleumlámpa tüzétől kapott égési sebek következtében, hanem gyufával való játszás miatt. A gyermeknek apja, mikor a szerencsétlenség történt, nem volt odahaza; édes anyja pedig az istállóba ment ki, hogy a jószágoknak enni adjon. A fuceska a közelében hagyott gyufával játszani kezdett s az égő gyufától meggyuladt az ágy, a melyben feküdt. A szenvedett sérülések következtében márczius 26-án meghalt.

— **Országos vásár.** Margitán (Biharmegye) az országos vásár április hó 22., 23. és 24-ik napjain a következő sorrendben fog megtartani: Április 22. és 23-án baromvásár, ápr. 24-én kirakodó vásár.

— **Önálló anyakönyvvezető Hajdu Nánáson.** Hajdu vármegye nagyobb városai egymásután látják be az önálló anyakönyvvezetői hivatal felállításának szükségét. Most — mint lapunkat értesítik — Hajdu-Nánás város szándékozik a belügyminisztertől önálló anyakönyvvezetői hivatalt kérni. **Csohány** László polgármester, a ki jelenleg az anyakönyvvezési teendővel meg van bízva a több mint 14.000 lakossal bíró város ügyeinek intézése mellett képtelen a megbízásának eleget tenni s most a közigazgatási bizottsághoz fordult, hogy az tegyen a miniszternek előterjesztést egy a belügyi tárca terhére Hajdu-Nánás városban létesítendő önálló anyakönyvvezetői hivatal tárgyában. A vármegyei közigazgatási bizottság f. hó 13-án, hétfőn tartandó ülésében fogja a kiváló fontosságú ügyet tárgyalni s valószínű, hogy a kérelmet pártolólágg terjesztik a belügyminiszter elé.

— **Kiállítási műtárgyak.** Az ezredévi országos kiállításra **Örvényi Ottó** helybeli gyógyszerész két igen csinos tárgyat fog felküldeni: Egy zománcz festésű fakulacsot és egy ébenfából készült, faragott ékszertartót. A tárgyak **Killer Ede** butorraktárában megsejmelhetők.

— **Sóvágó — szabadlábón.** Nagy port vert fel annak idején a mártonfalvai adópénztár kirablása. Álarozos rablók az adópénztár lakásán megtámadták s arra kényszerítették, hogy az adópénztár kulcsát magához véve menjen velük az adóhivatalba s az ott levő pénzt adja át nekik. A pénztárnok ezt megtagadta, mire az álarozos rablók megkötözték s megöléssel fenyegették, ha kérelmüket nem teljesíti. Az adópénztárnok ily helyzetben teljesítette a rablók kívánságát s átadta nekik a kulcsot, kik az összekötözött pénztárnokot maguk előtt üzve, az adóhivatalba mentek és onnan a pénzt elrabolták. A megindított nyomozás annyi eredményre vezetett, hogy **Böszörményben** a fél-zemű **Sóvágó Gábor**t, kinek neve az utolsó évek bűnkronikájában gyakran előfordul. Őt gyanusították a bűd-szent-mihályi rablógyilkossággal is s tagadása daczára az ellene felmerült bizonyítékok alapján a nyiregyházi törvényszék elítélte, de a felsőbb bíróságok felmentették. A mártonfalvai adópénztár kirablásával is őt gyanusították s január 17-én a csendőrség a debreczeni kir. törvényszék fogházába szállította, hol mai napig vizsgálati fogságban ül. De bizonyítékokat nem tudtak ellene szerezni, úgy, hogy tegnap délelőtt, három havi vizsgálati fogság után **szabadlábúra helyezték.**

— **A börtön története.** **Fischer Vilmos**, a ki pipák és börtönzárak árulásával foglalkozik, a napokban észrevette, hogy valaki egy reklám czéljából kiakasztott börtönzárát a sátráról elemelt s azzal idejekorán odább állott. **Fischer** addig leste-várta az utczai tolvajt, a mig ma délelőtt végre keze ügyébe került **Pinczér Ferencz** rovott életű csavargó személyében s azt átadta a rendőrségnek, a hol **Pinczér** vállalkozó szellemének gátat vetettek, a mennyiben gyakran látott tanyájába, a börtönbe juttatták.

— **Szerszám próba az ötös fogaton.** Most, hogy **Dulcz** fővárosi szijgyártó az ötös fogathoz való szerszámok készítője a banderisták nyeregfelszerelésének ügyében városunkban időzik, ma délelőtt a Nyulason levő istállóban elhelyezett szerszámokat felpróbálták, hogy az azon esetleg szükséges apróbb javításokat eszközölhessék. A város képviseletében a próbánál többen voltak jelen.

— **Debreczeni műtermékek.** Ambicziózus szobrászunk **Tóth András** nagy buzgalommal indult meg, hogy mielőbb a Parnassuszra jusson. Mialatt a szép **Bocskay** szobrát a böszörményiek örömmel szemlélik s előkészületeket tesznek e minta után érzebeöntessék főterükön a dicső fejedelem alakját, ezalatt a szobrász idehaza műtermében csomagolja két legújabb sikerült szobrocskáját és több dekoratív munkát, hogy azokat, az ezredéves országos kiállításra az egyik szobrot pedig Münchenbe küldje. Mindkét szoborminta természet után készült, magyar jellegű. Egyik **pányvető csikós-t** ábrázol, a Hortobágyi pusztáról. A felhajtott szélű, darutollas posztókalap alól bátor tekintettel néz a képzeletben előtte levő ménes közé, hogy külső az alkalmas pillanatot, mi kor a kezében levő pányvát a kiszemelt állat nyakába vetheti. Ezt küldi a művész a budapesti országos kiállításra, több már szintén készen levő apróbb munkákkal, gazdasági épületek modelleivel (**Steinfeld Mihály** macsi uradalmából) épületdíszítményekkel, oszlopfekkel együtt. A másik szobor, melyet a müncheni nemzetközi kiállításra szánt, a **puszta fiát** állítja előnk. Czifra szür a nyakában, bal könyö-

kével fegyverére támaszkodik s merőn néz süvege alól, mintha a puszta meszesességében préda után várakoznék. A sikerült szobrokat ma délelőtt is többen megnézték városunk műértő közönségéből s a leghizelgőbb nyilatkozatokkal halmozták el a tehetséges szobrászt.

— **Zenélés helyett kártya.** **Bakó Jakab**, a kit különben a sipista világ „Csucsi”-nak szólít, a laikus közönség szerint zenéléssel keresi meg a mindennapi kenyerét. A közönség, a mely azonban a **Bakó** körében széles ismerettségű bir, azt tartja, hogy **Bakó**, alias „Csucsi” inkább szereti a hamis kártyázást, mint a muzsikálást s e szenvedélyének lecsillapítása tárgyában meg is tették a legbiztosabb intézkedést.

— **Duvadak a nagyerdőn.** A nagyerdőn a dudadak nagyon elszaporodtak. Temérdek pusztítást visznek véghez, különösen a róka garázdálkodik erősen. **Szathmári Sándor** erdővéd tegnap a polgári és katonai lövöldök háta megett egy anyarókat lőtt le s odvának felásása alkalmával hét fiókot találtak, a melyeket szintén elpusztítottak.

Táviratok.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —

A földmívelési budget.

Budapest, április 10. A földmívelési költségvetést **Zselenszky, Papp Elek, Bródy** bírálgatták üres ház előtt, mert az érdeklődés sulypontja megismételt okokkal a folyosóra gravitált, hol a hamis kártya-ügyet tárgyalták. **Bernáth Dezső** a földmívelés intenzívebb támogatását sürgette.

A harmadik hamis kártyás.

Budapest, április 10. A képviselőházban ma nagy forrongást és a képviselők között általános megbotránkozást keltett a lapoknak egy újabb ismeretlen hamis kártyásról szóló hire. A lapok többeket gyanusítottak; egyik egy nemzeti párti képviselőt, másik egy függetlenségit. **Ugron Gábor** és **Horánszky Nándor** nyilatkozatot irtak, követelvén a gyanu igazolását, egyben két embert küldtek a szerkesztőségekhez felvilágosításért. — **Juszt, Hentaller** tagadják, mintha ők a Babó-ügyet lovagias uton akarnák orvosolni. **Braun**, a **Közgazdasági Napló** szerkesztője **Horánszky** és **Kossuth** előtt kijelentette, hogy az inkriminált cikket elterjedt hírek alapján irták lapjába és készséggel korigálja. Egy gyanusított képviselő megtudva, hogy a ráfogott gyanu egyik képviselőtársától eredt, az illetőtől felvilágosítást kért. Legújabb hir szerint egy estilap szenzációs leleplezést fog közölni egy gentry-kaszinói tagról.

Neukom ügye a kuriánál.

Budapest, április 10. A kir. kuria mai ülésében elvetette a debr. kir. táblának **Neukom Ferencz**et a thuzséri tragédia egyik főhősét vád alá helyező határozatát. Egyben elejtette a vádat **Salamon Tódor** ellen is az egész ügyben a további eljárást végkép megszüntetendőnek kimondotta.

Elgázolta a vonat.

Budapest, április 10. **Miskolczon Irány István** vasuti hivatalnokot elgázolta a vonat.

A divatról.

(Folytatás és vége.)

Nem lehet kecsesebb viselet, mintha egy fekete atlasz- vagy bársonyszoknyát megélénkítenek egy bágyadt színű derékkal tegyük fel például, hogy az egyikhez jönne lazacszínű szatin duchesse blouse, gyöngypetyes gaze-ujakkal, meg fehér csipke-berthetel; a másik améthyte színű bársonyból készülne, bizanói és turquoise-sujtással és görög ujjakkal. A harmadikhoz pedig viselne az illető himezett fekete selyem mousseline blouset fehér csipkebetétekkel, a mi nemcsak czélszerű, de nagyon szép is az összhang emeléséhez.

A bő ujjak el vannak itélve s még sines senkinek bátorsága határozottan melőzni és tényleg az új mintaruhákon még mindig óriási ujjak, láthatók habár a kar formáját most már mégis jobban kitüntetik.

A prinzesze-ruhák igen szépek és kecsesek, de csak bársonyból, mert szöveteiből nem mutatnak semmit.

Felöltőkben az örökös gallértól eltekintve, viselik a zsákszerű paletót és redingote-ot. Ez átmeneti szezonra való zsákpaletótok a ruhával egyforma szöveteiből készülnek. A hátat egy darabból szabják széles wateauszerű ránczczal, az előrésze bő; himzés ékíti köröskörül s elől matrőzgalleralaku bársonybetétre nyílik, ráhajolva a vállakra; hosszú ránczos ujjak egészítik ki.

Redingoteot is fognak viselni posztóból vagy selyemből, kettős gallérral, melyek egyike renaissancecsipkéből s a másik, az alsó, bársonyból készül; természetesen magas nyakgallérral.

A legnagyobb újdonság a virág mindenben: balba ruhadisznak, hajba és derékon egyaránt láthatók, szóval az előbbi egyszerűséget dísz, virágdísz váltotta fel.

De milyen virágot választunk? Legkedveltebbek a mák, a hortenzia, a nagy szegfű, meg a rózsza. Az apróbb szerényebb virágok kissé háttérbe szorulnak mostanában mert jobban kedvelik a feltűnőbbeket.

A kalapok valóságos virágkosárhoz hasonlóak, egészen virágból készülnek, forgóalakban a fagyöngyöt, a geraniumot, a rózsát meg a parmai ibolyát és még számos más halmoznak össze, az új divatu kalapok tetején, melyek leginkább kerek vagy capotealakuak; ezek határozottan kecsesek, kaczerók és előnyösek az archoz.

A derekak inkább eltérők, mint valaha a szoknyától. S az egész öltözék fényüzését a derekakon összpontosítják; mert az készülhet a legdrágább kelméből, a mint mostanában látjuk is selyemből; de készülhet a legegyszerűbb szöveteiből is, ha pompás ékítésekkel varázsoljuk díszessé.

Hallom, hogy ezeket a derekakot csipkével, jais- vagy más gyöngyb etétekkel, csillogó fantasztikus ékszerekkel, érczombokkal vagy csattokkal stb. fogják ékíteni. Szóval a derék fogja képezni az öltözék pompáját.

A szoknya leginkább fekete marad. És ezek közt az atlasz vagy bélelt selyem mousseline tekintetnek a legelegánsabbaknak.

Azért a színes szoknyák mellőzésére sines kilátás, főleg ott, a hol már meg vannak; de talán jobb azokat a kevésbé díszes öltözékekhez megtartani és nem viselni az általam említett elegáns derekakkal.

Nem járhatunk mindig pompás öltözékben és ezerféle alkalom van, midőn a színes szoknya meg a kevésbé elegáns derék alkalmoszerűbb. Ezek közt a „tailleur-öltözék” mindig a legszebb, kivált utcára és a beige a sötétké vagy zöld a gesztenye-barna meg a szilvaszín legezészerűbbek, ha széllal vagy

esővel kell dacolni. Az ily öltözékhez persze már nem való a szoknyától különböző derék. Sőt alig lehet ezt más színárnyalatu atlaszszal vagy bársonnyal is ékíteni.

Sokat emlegetik a jövő nyárra a „linont”, mely állítólag egyike lesz a legkeresettebb szöveteknek. De az nem lesz többé az egyszerű fehér linon, hanem diszintázatnak és pompás színvegyületekben fognak feltűnni, beszövött arany- és ezüstsálai pedig csakugy csillognak majd a napfényben.

Nemsokára odajutunk már, hogy felöltő nélkül járhatunk ki. Ekkor kerül a sor kétségtelenül a kissé kihívó lebbenű és merész szabásu XVI. Lajos-korabeli kecses kabátkára.

Addig azonban sok gallér látható, mely a szoknyához hasonló; ugy látszik, ellentétet akarnak képezni a derékkal, mely minden szabadalmat megenged magának a fantasztikusságban. Ne higgyék azonban, hogy ez a fantasztikusság kötelező és hogy nem szabad viselni a szoknyához hasonló derekat; Kinekinek a saját izlése szerint lehet öltözködni.

D'Avray grófnő.

Az ördög országában.

Még most is borzongás fog el, ha rá gondolok s libabörzik a bőröm, mint mikor hüvös szellő csapja meg Kárpát csöndes tengerszemének sima felületét.

Ebben a gyönyörű hasonlatban mindenestre igaz annyi, hogy hüvös szellő csapott meg s megdideredtem mikor onnan kijöttem. A magabizáltság öntudatlan érzete mián-e, mely titkon belepota magát lelkembe, vagy a nagy ellentét folytán, mely a pokol és a paradicsom közt van.

Mert valóságos pokolban jártam s a főváros valóságos paradicsom. Csak tudni kell a módját, tudni kell megtalálni e tiltott fának gyümölcsét s azzal óvatosan, mértékletesen élni, nem úgy, mint Adám apánk, a kinek a miatt mondták fel a paradicsomot, mert nem értette az óvatos élés mesteriségét.

Mi fővárosiak dicsekszünk azzal, hogy tudunk élni, — szájalom a kivételeknek — s föltudjuk találni paradicsomunkat sok helyütt. Ennek azonban meg van a maga visszahatása, mert az ember foga a sok édességtől is elväsik, nem csak a sok savanyuságtól. A lélek, a szellem épp oly kótyagos lesz, mint a test s a szakadatlan, gondatlan vigalom után neki is csak oly jól esik egy kis ezibere, mint a megsavanyodott gyomornak, illendő kirugásoknak utána.

Egyszerű természeti törvény, hogy a sok jóra csömör következik. S nagyon természetes, hogy a lelki fásultságnak s az ettől csak pár lépésnyire ólálkodó megbánásnak a hangulata legjobban a Nagyhéten rohanja meg az embert, mikor alkalma is van rá s szuggerálta is a komor idő, a templomok gyásza, a kétezer év előtti drámára való visszaemlékezés, melynek megrázó tragikumát a századok szürke ködén keresztül mindig nagyobbak látjuk. A részletek körvonalai elmosódnak, de az egész kép nagyobb, mint párázatos, ködös időben a holdvilág.

S ha már a megbánásnál vagyunk, akkor csak egy lépés a pokol. Mert bármit mondjanak is, ha biztosan tudnók, hogy nincs pokol, az emberiség nem sok megtért juhhal dicsekedketnék.

Tanultam valaha a kis katekizmust, mely a poklóról azonban csak annyit tud mondani, hogy léssen ott sirásrivás és fogak csikorgatása!! Ez még gyerek koromban sem elégitette fantáziámat, mely pozitív képet akart volna birni az ördög országáról. Ahitotam a borzalmas részletekre, mert szerettem volna néha igazán megborzadni, hogy igazán félhessek a pokoltól és az ő sötét hatal-

maitól, az ördögöktől. Kiről sok rettenetese hallottam ugyan, le is festették előttem a hittanáram nagy ékesszólással, el is hitették velem, hogy itt jár az emberek közt „mint ordító oroszlán, nézvén, hogy kit nyeljen el.” De elevenen nem láttam.

Elemedett koromban olvastam azután Dantét is, s mohón faltam az ő isteni komédiájának első részletét, a Pokol-t. Ez már rettenetesen fölszigázta a képzeletet, s némi előzét nyújtotta a tulvilági nemulassnak. Egészen ez sem elégitett ki, de szilárdul megérlelődött bennem az a meggyőződés, hogy a képzőművészet, a festészet csak Dante örökszép műve nyomán ábrázolhatja a Pokol borzalmait.

Ami akkor csak vágy volt, azt most megvalósulva láttam hazánk székesfővárosában, melynek immár pokla is van a városligeti fasor legvégén, egy koloszszásis, kívülről is mély benyomást keltő palotában. Márkus építész tervezte, s a poklot Molnár és Trill festőművészek varázsoiták bele. Mire a nagy millennáris tárlat megnyílik, akkorra ez is látható lesz, mert immár most is kész volna, csak még a legutolsó simításokat, apróbb tennivalókat kell végezni rajta.

Es én láttam e poklot, Dante nagy fantáziájának festett megörökítését, s megtettem a rengeteg körpanorámában azt a meszerű utat, melyet Dante tett meg Virgilius társaságában minden poklokot keresztül.

Es én megesküszöm, hogy ilyen fenégesen szép, de egyuttal borzalmas nagypéntekem még nem volt soha.

Es szavamra mondom, hogy jól esett, mert az ember vágyik néha egy kis szellemi korhelyleves után is.

Hogy mi látható ott? Minden esodás borzasztóság, amit egy pokol csak produkálni képes. A Styx sárga folyója, melyen majd elmerült a kinlódó lelkekkel telt csónak. A lelkek miriádjai, amit a pokol forgószele ide-oda üzi, hajtja, kuszálja őket a levegőben. A kinszenvedések vára, melynek tornyában furiák tanyáznak. Az el-kárhozottak moesara, melyben egymást marczangolva, harapdálva, fojtogatva fet-rengenek a szerenesetlenek. Az öngyilkosok erdeje, a lombok közt asszonyarezu hárpiaikkal, ágaikon pedig megért gyümölcsökkel: egy-egy rémesen himbálódzó férfival. Azután a roppant szurok-tó, a melybe az ördögök tüzes vasvillával nyomkodják vissza a kiszabadulni akarókat.

Azután a polgári és vallási viszályt szítóknak csoportja, mindahány rettenetesen megesonkítva. Meg a hamisítók gödre, rettenetes látványa az egymást marczangoló, összegabalyodott alakoknak. Végül a jég, a fagy, a megsemmisítés hazája. Egyes alakok a jégből kiemelkedve dühösen marják egymást. A háttérben pedig Luczifernek árnyékszerű óriási alakja hatalmas, művészi kidolgozásban.

Oly rettenetes az a hangulat, oly lehűtő az a megdöbbenés, mely az embert elfogja e borzalmas helyen. Még a legridegebb embert is rég nem érzett sejtelmek, kétségek, töprengések rohanják meg.

Hátha mégis? Hátha igaz? Hátha nem hiába tanultuk mi okos könyvekből s hallottuk tiszteletreméltó, hiteltérdemlő bácsiktól, hogy bizony aki rosz ember volt a földön, az nem viszi el szárazon a másvilágra. Ergó jó lesz ugy élnünk, hogy erre tekintettel és figyelemmel legyünk.

Javasolnék valamit, de nem teszem, mert ugy sem fogadják el. A fegyházból kiszabadulandó gyilkosokat, hamisítókat, rablókat, s egyéb zsványokat előbb ebbe a körépületbe kellene hozni, hogy nézzék ki magukat s csak azután kellene őket szélnek ereszteni a nagy világba. Valamint hogy az sem ártana, ha az egyház fölkennt szolgálai a gyónó hiveket ide küldenék. Itt illendő bünbánatra buzdulnának.

Ami csekélységemet illeti, nagyon

esabit az ellentét. Legközelebb elmegyek az — orfeumba. Meg vagyok róla győződve, hogy a látottak után nagyobb filozófiai magaslatról fogom nézni a színpadon folyó hívságos eselekményeket. . .

CSARNOK.

Tubaróza.

A „Debreczeni Ellenőr” részére

Írta: Sz. Buda Ede.

(Folytatás.)

Margit kérdő csodálattal tekintett az ifjú szép szeméibe, melyből vad dacz csillámlott fel, mely azt látszott kifejezni — nem tudsz felőlem s viselt dolgaimról semmit; de én azért sem hallgatom el, azért sem akarok jobbnak látszani, mint a milyen vagyok.

— Nem tudom, hogy megértett-e engem egészen a kisasszony? Mert hát tudom, hozsám hasonló helyzetben még soha nem volt s nem kereste az okozatot, mely az ember szellemi képességét elveszi, mely az embert egyenlő vonalba juttatja az állattal s csak ösztönére bizza. . . Ó, ne tekintsen reám oly ijedten. Hisz' mióta megláttam, újra emberré lettem. Azután az én állapotom olyan mámoros valami; de azért nem ártok én még a légynek sem, habár sok roszat is kiabálnak rám az emberek. . . Csakhogy annak fele sem igaz ám. Azért tovább már nem is ösmertem a kisasszonnyal az én komisz helyzetem; hisz nem is érdemes róla beszélni, miként én sem vagyok sokra érdemes s hogy ez úgy van, még eddig soha nem bántott, csak a jelenben. Mert, ha én a kisasszony ártatlan arcára nézek, szeretnék jobb lenni. . . És lássa! mintegy készletve érzem magamat igaz vallomást tenni, a valót nem tudom elhallgatni. De azt hiszem, hasztalan is tennem. . . Hisz tudom úgy is, jól ösmer hirből. . . Tudja jól, mit ér a gyógyszerészek egyetlen fia, az a gézengúz, az a naplopó sehonnai, a ki a szüleit keseríti. . . Ugy-e hogy tudja?

— Nem, valóban nem tudom, választott csodálkozón a leány, — még azt sem tudom, hogy a gyógyszerészeknek fajok van és az épen ön. Én igen keveseket ösmerek, mivel nem régen vagyok a faluban.

— Ha híremet nem is hallotta, de mégis csak láthatott valamikor, midőn a főutezán, virágos kedvemben végigmuzsikáltattam magamat. Ma is ily virágos kedvű napom volt s így kerültem ide, meg összeütközésbe e vén fűzfával.

Azt hiszem, hogy én botorkáltam neki ennek a nedves fának, nem az nekem, és az én homlokom tört be, nem a fának kérge. De sebj! csakhogy egy ily kedves angyal jött segélyemre, egy oly rosz csont, mint én, nem vész el. Hát csakugyan nem tudott épen semmit felőlem?

— Nem, — választott Margit határozottan, röviden, megindulva a távozásra, míg a fiatal férfi szorosán mellette tartva ment.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

* A sertésvész új gyógyszere. A földmívelési miniszteriumban tegnap nagyjelentőségű értekezletet tartottak. Az értekezés tárgyát egy magyar gazdának kiváló fontosságú felfedezése képezte. Nem kevesebbről van itt szó, mint a sertésállományunkat már-már végelpusztulással fenyegető sertésvész ellen való hatalmas gyógyszer feltalálásáról. A feltaláló a gyógyszer már kipróbálta és olyan sikereket

ért el, melyekből egészen biztosan lehet következtetni, hogy a sertésvész gyógyításának kérdése immár végleg megoldott. Fuchs Gyula p.-vatyai és hernádi birtokán néhány hónappal ezelőtt iszonyu pusztítást vitt végbe a sertésvész. A több ezerre menő állománynak már csaknem fele elpusztult, — midőn egy napon a földbirtokos észrevette, hogy az egyik sertés a csaknem egy ölnyi mélységben elásott sertéshullát feltúrta és több napon át azzal táplálkozott, anélkül, hogy bármi baja történt volna. — A husevő sertést aztán a beteg sertések közé zárta. Ezek mind elhullottak, de a hullaevő teljesen egészséges maradt. Ez a tapasztalat Fuchst arra indította, hogy most már összes egészséges sertéseit a pusztító vészben elhullott sertések husával fogja etetni és ezáltal teszi azokat immunissá. A kísérlet fényesen sikerült. A vész teljesen megszűnt. Fuchs Gyula eme tapasztalatát bejelentette a földmívelési miniszteriumnak és ebben a tárgyban tegnap az összehívott szakértők elhatározták, hogy egyebütt is kísérletet tesznek a legújabb gyógymóddal. A P.-Vatya és Hernád szomszédságában levő földbirtokosok szintén nagy sikerrel alkalmazták a legújabb gyógyszert. A földmívelési miniszteriumban megtartott értekezletnek tudós orvos hírében álló egyik tagja kijelentette, hogy a Fuchs-féle eljárás nagyon hasonlít a difteritisz ellen alkalmazott szérum-gyógymóddhoz, és ha a sertésvész ellen ajánlott gyógyszer igazán beválik, akkor erre az új gyógymódra kiváló szerep vár.

Debreczeni Városi Színház.

Idénybérlet 42. szünet. Páratlan b.-szünet

Pénteken, 1896. április hó 10-én:

Hófehérke és a hét törpe.

Látványos tündérrege 5 szakaszban, 10 képben. Irta: Görner K. A. regéje után. Magyar színpadon alkalmazta E. Illés László. (Rendező: Hevesy.)

Holnap szombaton, 1896. április hó 11-én,

Hentallerné Paull Mariska urnő vendég fel-léptével:

Cornevillei harangok.

Planquette operettje.

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai” nyomda és kiadó részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Koncz Ákos.

1478 tkv.

1896. Póthirdetmény.

A debreczeni kir. tszék mint telekkvi hatóság közhírré teszi, hogy Lusztig Károly végtehajtatónak S ilági Ferencz és Szilágyi Sándor végrehajtást szenvedők elleni 68 frt tőke s jár. végrehajtási ügyében a 768/896. sz. a. kibocsátott árverési hirdetményben a m.-pécsi 283 sztkvben AI 701. 885., 941., 1229., 1391., 1656. hrsza. foglalt ingatlanokból Szilágyi Ferencz és Szilágyi Sándort illető $\frac{1}{4}$ -részre 1313 frt 25 krban, — a M.-Pécsi 1001 sztkvben AI 652/d, 836/a, 1001/d, 1355/a hrsza. foglalt ingatlanokra 509 frtban meghatározott kikiáltási árban m.-pécsi községhezához 1896 évi április 22-ik napjának délelőtt 9 órájára kitűzött árverés az 1881. LC. t. cikk 167. §. alapján Reiner Sámuel végrehajtató érdekében is 254 frt 54 kr. tőkekövetelése és jár. kielégítése végett is megtartani fog

Kelt a debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál 1896. márczius 17.

Nagy Károly, kir. törvényszéki bír.

2576 áh.

189

Hirdetés.

Kiskoru Halasi Árpád tulajdonát képező, a debreczeni 2908. sz. telekjegyzőkönyvben 4584 hrsz. alatt irt köntöskerti 3 és fél nyilas szőlő eladó.

Az adésvétel tárgyában értekezhetni lehet a hivatalos órák alatt dr. Medgyaszay Dezso árvaszéki ülnöknél Nagy-Várad-utca 2206. sz. háznál.

Debreczen sz. kir. város árvaszéke.

248 3-1

Férfi ruhákra

Peruvien, Tricot, Doskin, brassó és gácsi

divatposztók

olcsó szabott áron kaphatók

Szabó Lajos Fiai

cégnél 317 0-16

Debreczen, Róssalér.

2576 áh.

Egy a Nagy-Csapó-utczában fekvő, részben még adómentes, több elkülönített szép ur lakásokból álló házra, hosszú udvartér és 2 nagy kerttel, 8000 forint előnyös bankteherrel s kedvező feltételekkel vevőt keresek.

Morgó-utczában egy csinos ház az utcára, 3 szoba, 1 előszoba, pincze-konyha, hátul elkülönített 2 lakosztály, mindegyik lakosztály áll 1 szoba és 1 konyhából, kedvező feltételek mellett alulírott iroda utján eladó.

Egy 15 nyilas majorsági birtok szőlővel, nagy gazdasági kerttel, több jókarban levő épületekkel, nagyszerű vizet tartalmazó szivattyus kuttal és nagy gyümölcsöskerttel 3350 forint betáblázott előnyös bankteherrel, a város szélén gyönyörű fekvéssel és kitünő talajjal alkalmas uri-laknak is 7000 forint vételárért kedvező feltételekkel eladó.

Házak, földek és szőlők tulajdonosai eladási szándékukkal forduljanak egyenesen alulírott irodához, a hol utamon ingatlanokat rövid idő alatt értékesíthetik.

Hi telezőkkel kiegyezéseket

gyorsan és szakavatottsággal eszközli

Babits Sándor,

okl. jegyző ügynői irodája.

Debreczen, Nyomatató-utca 769. szám Saját ház.

291 2-1

MILLENNIUM!

Nemzeti zászlók

a nagymélt. miniszterium által helyesnek elismert, czimerrel ellátva, varrás nélkül:

Minden versenyt tulszáryalunk.

tartós, színét még esőben sem hagyó, tiszta gyapjúkeletéből magyar országos czimerrel ellátva, két szép nemzeti bojtjal, rud nélkül: Ezeknél jobb minőségű zászlók nem léteznek.

Darabja:

200 cm. hosszú 94 cm. széles	11:50
300 " " " "	16:—
400 " " " "	25:75
500 " " " "	28:75
600 " " " "	38:—
800 " " " "	45:—
1000 " " " "	52:25
1100 " " " "	59:50

könnyű, színét még esőben sem hagyó, gyapjúkeletéből, akár országos akár egyesített állami czimerrel ellátva, két szép nemzeti bojtjal, rud nélkül:

Darabja:

200 cm. hosszú 90 cm. széles	3:50
300 " " " "	4:50
300 " " " "	5:25
400 " " " "	10:—
500 " " " "	12:75
600 " " " "	15:—
800 " " " "	19:—
1200 " " " "	26:—

Minden versenyt tulszáryalunk.

Régi zászlókra felvarrható, kész magyar országos cimerek könnyű gyapjúkeletéből darabonként 1 forintba kerülnek.

Viszonteladónak, valamint nagyobb mennyiség vásárlásánál tetemes ár- engedmény.

Tauszky J. Fiai Pozsonyban.

339 2-2

Férfi

chiffon-ingek

darabja

1.50, 1.90, 2.20, 2.60 kr.

Gallérok, kézelők,

Nyakkendők.

Harisnyak

nagy választékban és olcsón

kaphatók

Szabó Lajos fiai

üzégnél. 317 0-11

PSEHOFER J.-féle

gyógyszertár

BÉCSBEN, I. KER., SINGERSTRASSE 15. SZ. ALATT „ZUM GOLDENEN REICHSAPFEL“.

Vértisztító labdacsook, ezelőtt általános labdacsook neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacsook csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna. Évtizedek óta ezen labdacsook általános elterjedésnek örvénylenek és alig van család, melyben ezen kitűnő házisz-ről készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacsook házisz-ről ajánlatok és ajánlatok minden oly bajknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek; mint epe-zavarok, májbajok, kólika, vértelulások, aranyér, beltelenség, s hasonló bete sé eknél. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénység és az abból eredő bajknál is: így sápkórnál idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacsook oly könnyen hatnak, hogy a legcsekélyebb fájdalmakat sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermek által is minden aggodalom nélkül is bevehetőek.

A számtalan hálaírából, melyet e labdacsook fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségök visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacsokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1893. április hó 30-án.

Tisztelt Pserhofer ur! Legyen oly szives és küldjön nekem i-mét 15 tekercset az ön felülmulhatatlan vértisztító labdacsoiból utánvéttel! Fogadja ez uton is legmélyebb köszönetemet labdacsoi csodabátasáért. Maradok teljes tisztelettel Pawlistik Ferencz. Köln, Lindenthal.

Harsche, Földnik mellett, 1887. szept. hó 12-én.

Tekintetes ur! Isten akarata volt, hogy az ön labdacsoi kezeim közzé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom. Ön gyermekégyben meghűltem, olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes vegezni és bizonyára már a boltok közt volték ha az ön csodálatra méltó labdacsoi nem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg. Önt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacsook engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük vissza-nyerésére segítségül szolgáltak.

Knifcz Te. éz.

Bécs-Ujhely, 1887. november 9-én.

Mélyen tisztelt ur! A legforróbb köszönetemet mondom ezennel Önnek 60 éves nagynéném nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vízkórsgban, már étét is meguntta melyről egyébként le is mondott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az ön kitűnő vértisztító labdacsoiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult.

Legfőbb tisztelettel Weinczettel Jozefa.

Eichengraberamt, Gföhl mellett 1889. márcz. 27-én.

Tekintetes ur! Alulírott ismételtén kér 4 csomagot az ön valóban hasznos és kitűnő labdacsoiból. El nem mulasztatom legnagyobb elismerésemet kifejezni ezen labdacsook értéke felett és azokat, ahol csak alkal- mam nyílik, a szenvedőknek legmeleg-eben fogom ajánlani. Ezen hála iratom tetszészerinti használására Önt ezennel fölhatalmazom.

Teljes tisztelettel Hahn Ignác.

T. ur! Felkérem, miszerint az ön vértisztító labdacsoiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjek. Csakis az ön csodálatos labdacsoinak köszönhetem, hogy egy egyomó bajtól, mely enyemét öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacsook nál-m sohasem fognak kifogni, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel

Zwick! Anna

Ezen vértisztító labdacsook csakis a **Pserhofer J.-féle,** az **„arany birodalmi almához“** címzett **gyógyszertárban,** Bécsben, I., **Singerstrasse 15. sz. a.** készítettnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacsoot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazzatik 1 frt 5 krba kerül; bérmentlen utánvéttel küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előbb-ni beküldésénél (mí legjobban posta-utalványon eszközöltetik) bérmentes küldéssel együtt 1 csomag 1 frt 25 kr. 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 3 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr., és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

NB. Nagy elterjedésük következtében ezen labdacsook a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében kéret k csakis Pserhofer J. féle vértisztító labdacsokat követelni és csak is azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasítása a Pser-

hofer J. névalírással fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyan- azon aláírással veres szíjben van ellátva. Bernhard W. O.-tól Bregenzben.

Bernhard-féle alpesifü liqueur. 1/4 üveg 2 frt 60 kr. 1/2 üveg 1 frt 40 kr. 3/4 üveg 7 kr.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos hatású legjobb szer, minden köszvényes és csuzos bajok, u. m.: g rihczagy bántalom, tagszaggyatás ischias, migrain, ide,es fog- fájás, főtájás, túlszaggyatás stb. ellen 1 frt 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs, Pserhofer J. től. Évek hosszu sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvo- sok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállított szelenczél 2 frt.

Általános tapasz, Steudel tanártól. Utés és szurás által oko- zott sebeknél, mérges daganatoknál, ujkkukacz, sebes- vagy gyuldt-mell vagy más ily bajknál mint kitűnő szer lón ki- próbálva. 1 tége y 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fogbalzsam Pserhofer J.-től. Sok év óta a fagyos tagokra és min- den idült sebbe mint legbiztosabb szer elismerve, 1 kö- csöggel 40 krajczár, bérmentve 65 kr.

Utifünevdy, egy általános-an ismert kitűnő háziszser, hurut, rekedt-ég, gör- csös köhögés stb. ellen, egy üvegecske 50 kr., 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr.

Élet-eszenczia (prágai csöppek) megrottott gyomor, rossz emésztés és mindenemű altesti bajok ellen kitűnő háziszser. 1 üvegesével 2 kr., 12 üveg 2 frt.

Általános tisztító-só Buirich A. W.-től. Kitűnő háziszser a rossz emésztés minden következményei, u. m.: fő- fájás, szédülés, gyomorgörös gyomorhév, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 forint.

Angol csodabalzam, egy üveg 50 krajczár, egy kis üveg 12 kr.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por megszünteti a lábizzadást s az által képződő kellemetlen szagot, épen tartja a lábbel-t és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Golyva-balzsam, kitűnő szer golyva ellen. 1 üveg 40 kr, bérmentes küldéssel 65 krajczár.

Stoll-féle Kola-vegykészítmény, kitűnő szer az idegek meg- erősítésére, gyomorszenvedők- nek és a bel-k megbetegedésére. 1 liter Kola elixir vagy bor 3 frt; 1/2 liter 1 frt 60 kr.; 1/4 liter 85 kr. — Császári Kola-elixir üvegekben 5 frt 50 kr. 3 frt és 1 frt 60 krajvál.

Mia-Poko, kiváló szer egyoldalú fejfájás, fogfájás, rheuma st. ellen.

Ezen itt felsorolt ké z tményeken kívül az osztrák lapokban hir- detett össze s bel- és külföldi gyógyszer-részei különlegességek raktáron vannak és a k szle ben netán nem l-vők gyorsan és olcsón megszerez- tetnek. — Postán megrendelések a legyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzösszeg előre küldetik; nagyobb megrendelések utánvéttel küldetnek. Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre be- rkezik, me y esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebb-k. A fent felsorolt különlegességek kaphatók **Török** József gyógyszer-tárban, Budapest, Király utca 12. és **Egger A** fánál (Nádor-gyógyszertár.) Váci- körút 17.